

Gido „Miesto ir visuomenės dialogas: dalyvavimas viešųjų erdvių formavime“ išbandymas praktikoje: Vilniaus miesto atvejai

Pasitarimas su visuomene dėl Vokiečių g. atnaujinimo projekto po projektinių pasiūlymų viešinimo

Data: 2022-04-26

Dalyvių skaičius: apie 30 asmenų

Renginio vieta: Vilniaus muziejus, Vokiečių g. 6, Vilnius

Pritaikyti gido metodai: suinteresuotų šalių identifikavimo būdai, pasaulio kavinės metodas

Visuomenės įtraukimo lygis: konsultavimasis (2 iš 5)

Sauliaus Žiūros nuotrauka

Vokiečių g. atnaujinimo projektas inicijuotas 2019 m., o 2020 m. projekto idėjos konkursą laimėjo „IMM architektai“. 2022 m. vasario 24 d. įgyvendintas projektinių pasiūlymų viešinimas, kurį stebėjo 104 miestiečiai. Viešąją konsultaciją moderavo Vilniaus m. savivaldybės (VMS) specialistai. Renginio metu sulaukta daug pastabų dėl projekto sprendinių, į kuriuos ne visus pavyko iškart atsakyti. Dėl didelio visuomenės įsitraukimo į Vokiečių g. projektinių pasiūlymų svarstymą, VMS nusprendė organizuoti papildomą neformalų veiksmą, kurio metu projekto komanda kartu su suinteresuota visuomene galėtų aptarti projekto sprendinius ir numatyti priimtinus pokyčius. Šiam susitikimui pasirinktas dalyvavimo įrankis - pasaulio kavinės metodas (angl. world café). Suinteresuotos šalys nustatytos remiantis gide numatytais metodais.

Sauliaus Žiūros nuotraukos

Pasitarimo su visuomene eiga

4 val. trukmės gyvas susitikimas turėjo dvi dalis ir du tikslus. Pirmoje dalyje architektai, savivaldybės ir susijusių įstaigų atstovai pristatė projekto sprendinius, kurie kisti negali ir pakomentavo tokių sprendimų priežastis bei aplinkybes. Antroje dalyje dalyviai skirstėsi grupėmis darbu prie 6 teminių stalų: mažoji architektūra, paveldas, želdiniai, kilpinis eismas, parkavimas ir pėsčiųjų, paspirtukų bei dviračių judėjimas. Kiekvienas stalas turėjo savo moderatorių - savivaldybės ar susijusios įmonės specialistą, kuris moderavo diskusijas, atsakinėjo į klausimus ir žymėjo gautas visuomenės pastabas. Dalyviai galėjo laisvai keisti stalus ir taip išsakyti savo nuomonę kiekvienoje temoje.

Rezultatai

Tiek savivaldybės atstovai, tiek visuomenės atstovai apie susitikimą atsiliepė teigiamai. Savivaldybės specialistai įvertino neformalaus ir gyvo susitikimo naudą - teigia, kad panašią susitikimo su visuomene struktūrą taikys ir ateityje. Surinktos pastabos perduotos architektams, kurie toliau sprendė, kaip pritaikyti projekte gautus pasiūlymus. Paistarimo su visuomene metu surinktos pastabos ir atlikti pakeitimai viešiami VMS puslapyje. Atlikus naujus pakeitimus planuojamas naujas projektinių pasiūlymų viešinimas, kokį numato įstatymai.

Šaltinis:

<https://vilnius.lt/lt/2022/06/14/vokieciu-gatves-kurejai-pristatys-atsnaujinta-projekta/>

Diskusija dėl Pamėnkalnio skvero įveiklinimo „Idėjų gaudyklė“

Data: 2022-05-17

Dalyvių skaičius: apie 15-lika asmenų

Renginio vieta: Pamėnkalnio galerija, Pamėnkalnio g. 1, Vilnius

Pritaikyti gido metodai: suinteresuotų šalių identifikavimo būdai, pasaulio kavinės metodas

Visuomenės įtraukimo lygis: konsultavimasis (2 iš 5)

Vilniaus miesto savivaldybės sprendimu Pamėnkalnio skverą nuspręsta pagyvinti jį įveiklinant - suteikiant reikiamą infrastruktūrą, kad vietos organizacijos galėtų ten organizuoti savo veiklas, pasiūlyti renginius miestiečiams.

Diskusijos eiga

2 val. trukmės gyvas susitikimas turėjo dvi dalis. Pirmoje dalyje trumpai pristatyta skvero istorija ir įveiklinimo vizija bei planuojamos įrengti infrastruktūros galimybės. Taip pat savo idėjas skvero įveiklinimui pristatė kelios organizacijos: Vilniaus m. viešoji biblioteka, Lietuvos žydų bendruomenė, ir festivalio „Burning Man LT“ bendruomenė. Antroje dalyje diskusijos dalyviai pasiskirstė į tris grupes, kurių kiekvienoje vyko diskusijos skirtingomis temomis: galimų veiklų, veiklų programos administravimo ir įveiklinimo programos identiteto. Dalyviai kas 20 min keitė stalus ir maišėsi grupėmis - tokiu būdu kiekvienas dalyvis galėjo pasisakyti skirtingomis temomis.

Rezultatai

Savivaldybės atstovai įvertino diskusiją pozityviai, pavyko užmegzti ryšius su įveiklinami skverą nusiteikusiomis organizacijomis bei kartu aptarti galimą bendrą viziją skvero vasaros programai. Svarbu, kad dalyviai keitė diskusijų ratus ir maišėsi tarpusavyje - tai leido kiekvienam pasisakyti skirtingomis temomis, o maišymasis tarpusavyje prisidėjo prie nuomonių įvairovės.

Susitikimas su Vilkpėdės gyventojais dėl rajono transformacijos

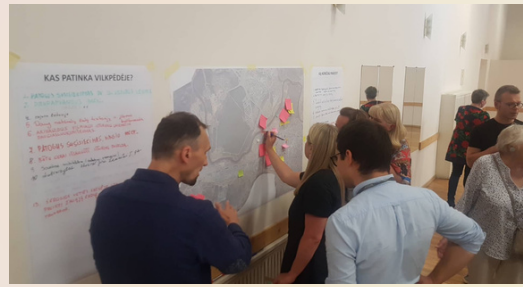
Data: 2022-06-28

Dalyvių skaičius: apie 30 asmenų

Renginio vieta: Skroblių g. 19, Vilnius

Pritaikyti gido metodai: sociotopų žemėlapis

Visuomenės įtraukimo lygis: konsultavimasis (2 iš 5)

Vilniaus miesto savivaldybė Vilkpėdės rajoną mato kaip daug potencialo pokyčiams turinčią teritoriją. Darniam teritorijos vystymui yra rengiama Vilkpėdės transformacijų vizija. Viena iš vizijos dedamųjų yra esamų gyventojų ir jų poreikių pažinimas. Tam miestas sukūrė interaktyvią platformą-žemėlapi, kuriame galima žymėti mėgstamiausias rajono erdves. Susitikimo metu kartu su vietos bendruomene išbandytas gyventojų patirčių žymėjimo žemėlapyje metodas. Vėliau žemėlapio pildymą kiekvienas galėjo tęsti nuotoliniu būdu, pildant interaktyvią apklausą: <https://cutt.ly/vilkpedes>

Susitikimo eiga

2 val. trukmės gyvas susitikimas turėjo dvi dalis. Pirmoje dalyje trumpai pristatyta Vilkpėdės transformacijos idėja. Antroje dalyje dalyviai buvo kviečiami darbui prie žemėlapi, kuriame turėjo pažymėti:

1. Kvartalą, kuriame gyvena
2. Kur leidžiate laisvalaikį?
3. Kokie Vilkpėdės objektai / vietos jums svarbios?

Taip pat ant atskirų lapų dalyviai buvo kviečiami užrašyti ką norėtų pakeisti Vilkpėdėje ir kas gyvenant šiame rajone jiems patinka.

Paraleliai antrosios dalies metu vyko laisvos diskusijos. Savivaldybės darbuotojai turėjo progą pasikalbėti su vietos gyventojais, išklausti jų istorijas ir pasakojimus apie Vilkpėdę.

Rezultatai

Savivaldybės atstovai vertino susitikimą kaip naudingą. Gyvas susitikimas leido susipažinti su aktyviais vietos bendruomenės nariais ir išgirsti jų gyvenimo Vilkpėdėje patirtis. Darbas prie žemėlapio parodė, kad renginyje dalyvavo gyventojai iš šiaurinės Vilkpėdės ir labai trūko kitų rajono bendruomenių atstovų. Siekiant didesnio reprezentatyvumo ir įtraukimo pasiūlyta idėja, kad organizuoti dar bent vieną tokį susitikimą kitoje rajono dalyje taip siekiant išgirsti ir kitas bendruomenes.

Kūrybinės dirbtuvės dėl Paribio g. rekonstrukcijos

Data: 2022-09-05

Dalyvių skaičius: apie 20 asmenų

Renginio vieta: Žvėryno seniūnija, Sėlių g. 39, Vilnius

Pritaikyti gido metodai: suinteresuotų šalių identifikavimo būdai, pasaulio kavinės metodas, darbas prie žemėlapių

Visuomenės įtraukimo lygis: konsultavimasis (2 iš 5)

2022 m. birželio mėn. Paribio g. bendruomenė kreipėsi raštu į Vilniaus m. savivaldybę su prašymu rekonstruoti Paribio gatvę ir tai daryti įtraukiant vietos gyventojus. Rašte bendruomenė rėmėsi Vokiečių g. dirbtuvių pavyzdžiu ir „Kurk Lietuvai“ projekto „Miesto ir visuomenės dialogas: dalyvavimas viešųjų erdvių formavime“ išleistu dvilapiu apie visuomenės teisę dalyvauti formuojant viešąsias erdves. Vietos gyventojai taip pat savo ruožtu surinko ir sukonspektavo vietos gyventojų poreikius gatvės rekonstrukcijai. Šie apibendrinti poreikiai toliau buvo panaudoti planuojant dirbtuvių formatą ir turinį. Dirbtuvių tikslas - kartu su vietos bendruomene sukurti gaires gatvės rekonstrukcijos užduočiai.

Dirbtuvių eiga

2,5 val. trukmės gyvas susitikimas turėjo tris dalis. Pirmoje dalyje vietos gyventojai vedė ekskursiją po Paribio gatvę siekiant parodyti vietos gyvenimą bendruomenės akimis. Ekskursija pasibaigė Žvėryno seniūnijoje, kur prasidėjo antroji dirbtuvių dalis. Vietos gyventojų atstovai pristatė raštu savivaldybei pateiktus surinktus gyventojų poreikius, o Vilniaus m. savivaldybės atstovai pakomentavo kokius siūlytų sprendimus išsakytiems poreikiams atliepti. Trečioji dalis buvo skirta diskusijoms prie dviejų teminių stalų: judumo ir infrastruktūros bei želdinių ir įveiklinimo. Praėjus 30 min dalyviai galėjo keistis stalais ir taip pasisakyti abejomis temomis. Renginys baigėsi diskusijų moderatorių apibendrinimu.

Rezultatai

Tai jau 4-asis Vilniaus atvejis, kuriame buvo taikomas teminių ratų formatas diskusijoms. Vilniaus miesto savivaldybės specialistai pripažįsta, kad teminėse grupėse vykstančios diskusijos su visuomene sukuria geresnes sąlygas dialogui nei įprastas prezentacijos principas, kai vienas pašnekovas turi atsakyti visus susirinkusių klausimus. Paribio g. dirbtuvių metu susirinkę dalyviai aktyviai dalyvavo grupinėse diskusijose, kurių metu atsiskleidė pagrindinės vietos gyventojams svarbios temos bei problemos. Priklausomai nuo savivaldybės resursų ir susitikimo išvadų, toliau gali būti formuojama projektavimo užduotis arba nusprendžiama pakartoti diskusijas.

Gido taikymo Vilniuje išvados

- Gide numatyti suinteresuotų šalių identifikavimo įrankiai efektyvūs - padeda rasti konkrečias grupes, kurias svarbu įtraukti į planuojamas veiklas. Jeigu viešosios erdvės projektas yra miesto centre, galima siaurinti teritorijos pagrindu identifikuojamas grupes nuo 400 iki 200 metrų, nes centrinėse miesto dalyse yra didelis verslo, institucijų ir kitų organizacijų tankumas.
- Pasaulio kavinės metodas pasiteisino, kaip konsultavimosi su visuomene įrankis, kurį savivaldybės specialistai gali organizuoti ir įgyvendinti naudodamiesi savais resursais. Įrankis bus plačiau aprašytas atnaujintame gide siekiant, kad ir kitų savivaldybių specialistai galėtų lengviau juo pasinaudoti.
- Remiantis gido metodika, Vokiečių g. atnaujinimo projekto atveju visuomenės įtraukimas įgyvendintas per vėlavimą - po projektinių pasiūlymų viešinimo. Nepaisant to, procesas buvo sėkmingas, nes projektuotojai ir savivaldybė buvo nusiteikę keisti dalį sprendinių pagal surinktas visuomenės pastabas. Kitais aprašytais atvejais susitikimai su gyventojais vyko laiku - ankstyvose projektų stadijose, kai dar nėra projektinių pasiūlymų.